

Emne: VS: Foreningens Brevpapir 2006.doc

Vedhæftede filer: header.htm

Fra: Hans E.Meyer [mailto:h.e.meyer@post.tele.dk]

Sendt: 1. juni 2006 10:24

Til: Jette Nedergaard

Emne: Foreningens Brevpapir 2006.doc

29. maj 2006

Side 1.

Til Folketingets Boligudvalg Christiansborg

Hermed fremlægges skriftlig uddybende kommentarer fra foreningen Rejsearbejdere.dk vedrørende foretræde for Folketingets Boligudvalg 1. juni 2006 om udkast vedrørende vejledning om ændringer i vinterbekendtgørelsen nr. 381 af 25. 2005.maj

Side 1. Vejledningen

Kommentar:

Afkortelsen af perioden fra 1. oktober til 31. marts stemmer ikke overens med, den faktiske vejrlig med store nedbørsmængder og frost samt tøvejr i perioden oktober/november/april. De store nedbørs mængder betyder at Beton/mørtel/lim til opmuring, opsætning af elementer/ Komponenter som fliser bliver udsat for nedkøling og høj luftfugtigheds procent. (hærdning af cement tager minimum 3 uger) og ved frost sker der en hurtig nedbrydning af hærdningen.

Side 2.og 3.

Henvisning til Ad: 1 i vejledningen. Perioden, hvor vinterbekendtgørelsens bestemmelser finder anvendelse, forkortes. Det sker ud fra en vurdering af, at et omfattende vinterberedskab ikke er påkrævet i de syv måneder, der var gældende i den tidligere vinterbekendtgørelse. Vinterbekendtgørelsen er således gældende i de fire måneder, hvor risikoen for at vintervejrliget kan påvirke arbejdsgangen på byggepladsen er størst, og hvor et beredskab af vejrligsbestemte foranstaltninger er nødvendigt. af entreprenøren

Kommentar:

Det netop de manglende vinterberedskab der er årsag til de store skader på grund af manglende Vinterforberedelser af totalentreprenør og underentreprenører på forkant vedrørende afdækning samt inddækning af materialer og dele af projektet som er under opførelse. Derfor skal perioden ikke ændres.

Ad. 2 Antallet af vinterforanstaltninger, som bygherren har ansvaret for at planlægge arten og omfanget af, reduceres. Årsagen hertil er, at omfanget af en række af de tidligere vinterforanstaltninger anses for at være mere afhængige af årstiden end af

det faktiske vejrlig i perioden 1. december – 31. marts. Som eksempel herpå kan der henvises til orienteringsbelysning, der uanset vejrliget er nødvendigt i perioden. Der er på den baggrund foretaget en opdeling af de vinterforanstaltninger, der er nødvendige for at føre byggeriet videre om vinteren. De årstidsbestemte foranstaltninger dækker over foranstaltninger, der uanset det aktuelle vejrlig på byggepladsen vurderes nødvendige at iværksætte i perioden 1. december – 31. marts med henblik på at opretholde byggeaktiviteten. For denne type foranstaltninger er det muligt at estimere et forbrug. Årstidsbestemte foranstaltninger skal derfor planlægges. De vejrligsbestemte foranstaltninger dækker over foranstaltninger, der kun iværksættes, såfremt det aktuelle vejrlig påkræver det.

I bemærkningerne til bekendtgørelsens § 1 er gengivet en liste over de to grupper af foranstaltninger.

Side

2.

Bygherren har til trods for bestemmelserne i vinterbekendtgørelsen fortsat ansvaret for at sikre, at byggeriet lever op til Arbejdstilsynets bestemmelser om sikkerhed og sundhed på byggepladsen, jf. bl.a. Arbejdstilsynets bekendtgørelse om bygherrens pligter samt bekendtgørelse om indretning af byggepladser og lignende arbejdssteder. Det er bygherrens ansvar, at foranstaltningerne er beskrevet inden byggepladsens opstart. Det betyder, at bygherren skal sikre, at entreprenørens tilbud indeholder et tilstrækkeligt niveau af årstidsbestemte foranstaltninger – samt ved brug af § 4 (forsøgsordningen) et tilstrækkeligt niveau af vejrligsbestemte foranstaltninger – med henblik på at efterleve Arbejdstilsynets regler. Eksempler på årstidsbestemte foranstaltninger, der også er omfattet af Arbejdstilsynets regler, er orienteringsbelysning, færdsels- og interimveje, afledning af overfladevand m.v.

Overenskomstmæssige aftaler

Inden for nogle byggefag er der indgået overenskomstmæssige aftaler om iværksættelse af vinterforanstaltninger. Disse udgør i praksis kun en ringe del af de foranstaltninger, som er nødvendige for at overholde bekendtgørelsen.

Bekendtgørelsen omtaler vinterforanstaltninger under et og forholder sig ikke til, om en foranstaltning er overenskomstreguleret, men spørgsmålet har betydning for betalingen, jf. nedenfor.

Budgettering

Udgifterne til vinterforanstaltninger bør budgetteres af bygherren og dennes rådgiver sammen med byggeriets øvrige udgifter.

Betaling

Bekendtgørelsen indeholder ingen regler om betaling af vejrligsforanstaltninger bortset fra tilfælde, hvor forsøgsordningen (§ 4) finder anvendelse. Det er derfor vigtigt, at det ved aftale mellem bygherre og entreprenør bliver fastlagt, hvorledes betaling skal ske.

Som en konsekvens af ansvarsfordelingen mellem de årstids- og vejrligsbestemte foranstaltninger vil de vejrligsbestemte foranstaltninger i perioden 1. december – 31. marts normalt blive betalt af bygherren, mens vejrligsbestemte foranstaltninger uden for perioden normalt vil være indeholdt i entreprenørens tilbud. Årstidsbestemte foranstaltninger vil normalt være indeholdt i entreprenørens tilbud.

Der henvises i øvrigt til organisationernes standardforbehold.

Kommentar:

Det er intet belæg for at fortage opdeling af vinterforanstaltninger reder er nødvendigt for at føre

Byggeriet videre om vinteren med de årstidsbestemte og vejrlighedsbestemte da de alle skal overholde arbejdsmiljøloven og overenskomsterne, indgået mellem byggeriets parter. Som gælder fra 1. oktober til 31. marts en sådan opdeling vil føre til en lang stribe af fagretslige sager og påtaler og bøder fra Arbejdstilsynet samt byggesjusk.

De årstidsbestemte foranstaltninger skal altid fremgå af entreprenørens tilbud ved licitationen, hvilke former for inddækning af råhuse, stilladser, murværk.

Vejrlighedsforanstaltninger betales i henhold til det ændrede skema af bygherren.

Inden for perioden 1. oktober- 31. april

Side 3.

Side 7. 8.

De årstidsbestemte foranstaltninger dækker over foranstaltninger, der uanset det aktuelle vejrlig på byggepladsen vurderes nødvendige at iværksætte i perioden 1. december – 31. marts med henblik på at opretholde byggeaktiviteten. De vejrligsbestemte vinterforanstaltninger dækker over foranstaltninger, der kun iværksættes, såfremt det aktuelle vejrlig påkræver det.

Nedenfor er gengivet en liste over de to grupper af foranstaltninger.

Kommentar: Foranstaltninger der skal ændres i skema.

1. Byggepladsforanstaltninger	Årstidsbestemt
Vejrligsbestemt	
Afledning af overfladevand	X
Snerydning, grusning og afisning	
X	
Udendørs orienterings- og arbejdsbelysning	X
Beskyttelse af materialer mod nedbør	X
Beskyttelse af materialer mod frost	X
Ændres	
Retablering af vinterbeskadede færdselsarealer og materialeoplagspladser	X
Etablering af vinterbetinget interimveje	X
Frostsikring af vandinstallationer	X
Læskærmning og overdækning af arbejdssteder	X
2. Foranstaltninger ved jord- og kloakarbejder	Årstidsbestemt
Vejrligsbestemt	
Foranstaltninger mod pløredannelser	X

Foranstaltninger mod frostulemper	X
Ændres	
Fjernelse af nedbør fra terræn og udgravninger	X
Ændres	
Frostsikring af jord, hvor frysning kan medføre skader på udførte konstruktioner	X
Sikring af tilbagefyldningsjord mod nedbør	X
Sikring af tilbagefyldningsjord mod frost	X
Ændres	
Udskiftning af uegnet tilbagefyldningsjord	X
Ændres	
Opbrydning af frostskorpe	
X	
Forbedring og udskiftning af vinterødelagt bund	X
Ændres	

3. Foranstaltninger ved betonarbejde Årstidsbestemt **Vejrligsbestemt**

Foranstaltninger mod sne og is på form, armering

og tilslagsmaterialer	X
Ændres	
Foranstaltninger mod frostødelæggelse af hældende beton	X
Ændres	
28. april 2006	
Foranstaltninger til sikring af betonoverflader	X

4. Foranstaltninger ved opmuring Årstidsbestemt **Side 4. Vejrligsbestemt**

Foranstaltning mod regn og frost i bygninger Inddækning af stilladser med presenninger, døre/åbninger	X
Mangler/Ændres	
Foranstaltninger mod, at mursten, murblokke og lignende bliver våde	X
Foranstaltninger til temperatursikring af mørtel	X
Ændres	
Tildækning og/eller beskyttelse af nyudført murværk mod nedbør	X
Ændres	
Tildækning og/eller beskyttelse af nyudført murværk mod frost	X

5. Foranstaltninger ved tagdækning Årstidsbestemt **Vejrligsbestemt**

Foranstaltninger mod nedbør	X
Ændres	
Tørring af taget	X

Fjernelse af sne, rim, is og vand

X

**6. Foranstaltninger ved indendørs arbejder Årstidsbestemt
Vejrligsbestemt**

Midlertidig tætning af etageadskillelser og/eller tag-
konstruktion mod vandgennemsvivning, kulde og
varmetab

X

Bortledning af regn og smeltevand

X

Snerydning på ikke færdiggjorte etageadskillelser og
tagdæk

X

Ændres

Lukning af facadeåbninger

X

Opvarmning og ventilation

X

Ændres

Udtørring af nedbørsfugt

X

§ 2. Arbejder, der ikke er afsluttet inden 1. december, skal videreføres efter denne dato med normal arbejdsindsats og således, at vintervejrlig ikke kan volde skade på materialer og konstruktioner før, under eller efter arbejdets udførelse. Arbejder, der påbegyndes i perioden 1. december - 31.

Kommentar

Der mangler Foranstaltning mod regn og frost i bygninger Inddækning af stilladser med presenninger, døre/vinduer/åbninger

Side 11.

Totalentreprenøren overtager bygherrens pligt

Hvis byggeriet udføres i totalentreprise, er det totalentreprenøren, der har pligten til at angive de nødvendige vejrligsbestemte foranstaltninger, fordelingen af disse og til at supplere angivelserne om nødvendigt, jf. § 3, stk. 3.

I tilfælde, hvor en del af projekteringen udføres af bygherren og en del af totalentreprenøren, og i tilfælde hvor der i udbudsmaterialet fastlægges rammer for totalentreprenørens projektering, kan det kræve nærmere overvejelse at placere ansvaret for overholdelse af § 3.

Ansvar og pligter bør være aftalt som en del af totalentreprisaftalen.

Side

5.

Kommentar:

Ved totalentreprenørens overtagelse af projektet overgår bygherrens pligt til at afgive de nødvendige årstids og vejrlighedsforanstaltninger ved overtagelse af projektet til bygherren, ved afgivelse af tilbudet. Ansvar og pligter skal være aftalt som en del af totalentreprisen.

Side 14

§ 6. Det påhviler kommunalbestyrelsen at påse, at bygge- og anlægsarbejder udføres i overensstemmelse med bekendtgørelsens bestemmelser.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan over for bygherrer og entreprenører påbyde, at forhold, der strider mod bekendtgørelsen, bringes i orden straks eller inden en

nærmere angiven frist.

Kommunalbestyrelsens kontrol

Efter § 6 fører kommunalbestyrelsen kontrol med, at byggeriet gennemføres som fastsat i bekendtgørelsen.

Den kommunale kontrol med anlægsarbejder vil ikke være nødvendig i det omfang, andre offentlige myndigheder eller virksomheder forestår kontrolarbejdet.

Kommunen bør udsende et informationsblad om vinterbyggeordningen til bygherrerne med opfordring til at videregive bladet til entreprenøren/entreprenørerne.

Der kan klages til kommunen ved tilsidesættelse af pligten til at holde arbejdet i gang.

Kommunen fører stikprøvevis kontrol med vinterbekendtgørelsens overholdelse.

Klager kan komme fra bygherrer, entreprenører og bygningsarbejdere eller disses organisationer.

Kommentar:

Bygningsarbejdere og disses organisationer har til en hver tid indsigt i afgivne tilbud omkring årstids og vejrlighedsforanstaltninger i forbindelse med projektets udførelse samt klage over dem såfremt. De strider mod bekendtgørelsen

Side 16

Efter afsluttende acceptforhandlinger forhandles byggepladsindretningen endeligt på plads ved samarbejde om arbejdsplanen mellem bygherre og de udvalgte entreprenører. Dette bør ske inden arbejdet på byggepladsen påbegyndes. (AB 92, § 9).

Metoder og ønsket prisgivning med enhedspriser for særlige tiltag ved vinterbyggepladsens indretning og for vinterforanstaltninger, bør fremgå af en særlig vintertilbudsliste.

Kommentar:

Metoder og ønsket prisafgivelser med enhedspriser for tiltag ved vinterbyggepladsen vedrørende

Indretning for årstids og vejrlighedsforanstaltning, bør fremgå af en særlig vintertilbudsliste.

Side 17.

1. Byggepladsforanstaltninger**Snerydning, grusning og afisning**

Udendørs færdselsarealer, materialeoplagspladser og arbejdssteder på terræn og
6.

Side

stilladser skal ryddes for sne, afises og gruses, så byggepladsaktiviteter kan foregå uhindret uanset vejrlig.

Et beredskab af snerydningsmateriel til rydning af byggepladsveje og materialeoplagspladser bør aftales i forbindelse med planlægningen.

Det bør være angivet i udbudsmaterialet, hvilke områder af byggepladsen og stilladser den enkelte entreprenør i givet fald skal rydde for sne og gruse mod glatføre.

Det bør i forbindelse med planlægningen være aftalt, om sne skal deponeres eller bortkøres - og i så fald hvor og hvortil.
Fremmøde tidlig morgen for snerydning samt beredskab af materialer til grusning og materiel til snerydning skal være aftalt, så snerydningen og grusningen på aftalte områder er udført ved normal arbejdstids påbegyndelse.

Kommentar

. Et beredskab af snerydningsmateriel til rydning af byggepladsveje og materialeoplagspladser skal aftales i forbindelse med planlægningen

Side 22.

4. Foranstaltninger ved opmuring

I vinterhalvåret er det nødvendigt at sikre materialer mod fugt og frost. Det er endvidere nødvendigt at sikre det udførte murværk, så det afbinder og hærder tilstrækkelig hurtigt.

En forudsætning for kalkens afhærdning er, at vandindholdet efter opugning hurtigt er nede under ca. 7 vægtprocent.

Foranstaltninger til temperatursikring af mørtel.

Våd mørtel til opmuring skal leveres og holdes frostfri. Ved leveringen skal mørtlen indeholde mindst muligt vand for ved tilberedningen at kunne tilsættes mest muligt varmt vand. Tør mørtel og murcementmørtel skal holdes tør indtil tilberedningen. Indendørs oplagring af alle mørtelprodukter i frostfri lokaler er at foretrække, da man derved opnår en høj varmegrad i produkterne.

Ved opmurationsarbejde i frostvejr eller i perioder med udsigt til frostvejr bør stærkt cementholdige muremørtler tilsættes varmt vand ved tilberedningen, og opbevares således, at muremørtelens temperatur i henmurings øjeblikket er mindst 9 oC.

Ved anvendelse af cementfattige muremørtler i frostvejr eller i perioder med udsigt til frostvejr kan der anvendes ethanol (denatureret sprit), som er generelt godkendt i DS 414. Tilsætningen må ikke overskride det tilladte, da mørtelen i så fald ødelægges.

De godkendte produkters frysepunktssænkende virkning er forholdsvis lille, idet de kun har effekt ved mørteltemperatur ned til ca. 3o C.

For at undgå for hurtig luftafkøling eller frostpåvirkning af muremørtelen, bør den tilføres brugsstedet i små portioner i takt med anvendelsen.

Under selve opførelsen af murværk kan det være nødvendigt at tilføre varme indtil mørtelen er tilstrækkelig afbundet, og murværket er frostsikkert.

Tildækning og/eller beskyttelse af nyudført murværk mod frost.

Ved endnu ikke hærdet murværk kan der ved indtrængende frost være risiko for frostsprængning af murværket, og der bør i frostvejr eller ved udsigt hertil udføres en tildækning af de udførte mureflader med et tætsluttende, varmeisolerende materiale og/eller tilføres varme.

7.

Kommentar:

Side

Tildækning af murværk/sten/isolering.

Sten tildækkes på lagerpladsen ved brugsstedet med isolerende materialer, der må ikke bruges sten/blokke som har lagt på lager hos leverandøren/teglværk uden overdækning. Dette gælder

også for isolering.

Murværk og lignende skal tildækkes med minimum isolerende vintermætter af stenuld eller glasuld

Med pvc overtrukket og vandtætte presenninger ovenpå..

Side 23

28. april 2006

5. Foranstaltninger ved tagdækning

De fleste gener og skader på bygninger under opførelse i vinterhalvåret forårsages af nedbør i form af enten regn eller sne på vandrette ubeskyttede flader.

Tagområderne er en vigtig del af klimaskærmen, og der bør planlægges omhyggeligt for at undgå fugtskader i den underliggende konstruktion. Såfremt der ikke er taget de nødvendige forholdsregler, kan indtrængende fugt, der ikke kan diffundere væk, forårsage alvorlige skader på bygværket i form af skimmelsvamp og lignende.

For tagdækning, der udføres i perioden, skal der umiddelbart efter, at underlag for tagdækningen er etableret, udføres en grundig afdækning af tagfladerne enten i form af f. eks. et lag pap på vandrette tagflader, total inddækning eller inddækning med plast eller presenninger. Endvidere skal der udføres midlertidig afvanding af tagfladen til kloak, således at nedbør hurtigt fjernes.

Foranstaltninger mod eller fjernelse af vand, is og sne

Vand, is og sne fjernes, således at tagfladen ikke belastes unødigt af nedbør. Det anbefales, at der er nødvendigt materiel i form af vandsuger, flammekaster, pumpe og lignende til disposition, mens tagarbejdet pågår. Idet der kan være store omkostninger forbundet med dette, anbefales det, at man ved planlægning af tagarbejder i perioden undersøger mulighed for evt. totalinddækning.

Eksempler på vinterforanstaltninger:

- Vandstøvsuger
- Flammekaster (ved isdannelser)
- Dykpumpe, der suger fra bund.
- Totalinddækning af tagfladen
- Overdækning
- Udtørningsmateriel
- Snerydningsmateriel

Tørring af taget

Normalt er der store udgifter forbundet med tørring af tagflader før udførelse af tagpararbejder. Der bør nøje planlægges omfanget af en dagsproduktion, således at der kun tørres på mindre område ad gangen. Især på flade tage har det god effekt så tidligt som muligt at udlægge et lag vandafvisende pap. Selve udtørringen udføres normalt med flammekaster. Varmekanon kan benyttes, hvis overdækning er udført.

Kommentar:

Side 8.

Oplægning af isolering af stenuld/glasuld og lignende må ikke påbegyndes før undertage/tag er udført, da der kan forekomme store fugtskader.

Side 24.

28. april 2006

Ved fugt- og temperaturfølsomme indvendige arbejder er det nødvendigt, at der kan med fordel projekteres og planlægges, at facader og tag er udført, før de sne bør fjernes hurtigst muligt med henblik på at undgå fugt- og vandskader. Opvarmning bør planlægges udført, så lufttemperaturen på de enkelte arbejdssteder er hvor varme kan etableres fra et permanent opvarmningssystem, f.eks. et eksisterende. Er der behov for midlertidig opvarmning, kan det etableres med varmekanoner og ventilatorer. Temperaturen i bygningen og dennes konstruktioner skal være således, at den er inden for de krævede temperaturer og ventilation til udtørring:

- Gipsvægge og installationer, > 5-10°C
- Flisearbejder, > 15°C
- Malerarbejder > 10°C
- Gulvarbejder generelt, > 18°C
- Lægning af trægulve i henhold til leverandørens anvisninger til temperatur og luftfugtighed.

Kommentar:

Der mangler luftfugtighedsprocent ved udførelse af de forskellige arbejder.

Med venlig hilsen

Formand i foreningen
Rejsearbejdere.dk
Hans Erik Meyer
Nørbyvej 55
6200 Aabenraa.
www.Rejsearbejdere.dk